

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΕΕ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

1. α) Σ
β) Λ
γ) Σ
δ) Λ
ε) Σ
2. Κάθε γλώσσα είναι καθρέφτης της κουλτούρας ενός λαού. Περιέχει εμπειρίες και γνώσεις, συνδέει το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον ενός λαού, εξασφαλίζοντας την ιστορική του συνέχεια. Αντικατοπτρίζει λοιπόν την εθνική και πολιτιστική του ταυτότητα. Έτσι μια προσπάθεια κατάργησης και ισοπέδωσης των εθνικών γλωσσών ισοδυναμεί με την αφαίρεση του δικαιώματος των λαών να διατηρήσουν την ιδιαιτερότητα τους και συνάμα οδηγεί στην αλλοίωση της εθνικής τους ταυτότητας. Άλλωστε η επιβολή μιας ενιαίας γλώσσας στο πέρασμα του χρόνου δε θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες επικοινωνίας των διάφορων κοινοτήτων, με αποτέλεσμα να υφίσταται αδιάκοπες αλλαγές και προσαρμογές στην κοσμοαντίληψη κάθε έθνους. Από τα παραπάνω λοιπόν είναι ευνόητο πως η καθιέρωση μιας ενιαίας γλώσσας στην Ευρωπαϊκή κοινότητα είναι ανέφικτη και ηθικά απορριπτέα.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

1. «Τέλος ... της Κοινότητας»: Ισότητα και σεβασμός προς όλες τις γλώσσες – αναγκαιότητα γλωσσομάθειας.
« Η αρχή.... Mystery»: Αnéφικτη η καθιέρωση ενιαίας γλώσσας – ο διεθνής χαρακτήρας της ελληνικής γλώσσας.
- 2.α δυσμενής ≠ ευμενής, ευνοϊκός
ευχέρεια ≠ δυσχέρεια, δυσκολία
υπεροχή ≠ κατωτερότητα, υποβάθμιση
anéφικτος ≠ εφικτός
άκριτη ≠ γνωστική, σώφρων, μυαλωμένη
- 2.β μέριμνα = φροντίδα
νόσος = ασθένεια, αρρώστια
αλώβητος = ακέραιος, άθικτος
αθρόα = μαζική, συλλογική
σαφήνεια = ακρίβεια, καθαρότητα

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

Γ.1. Εν όψει της ένταξης της χώρας μας στην ΕΟΚ ο κ. Γ. Μπαμπινιώτης ανησυχεί για τις επιπτώσεις που θα έχει αυτή στην εθνική μας γλώσσα. Διατυπώνει τη διαπίστωση ότι ήδη η γλώσσα μας υφίσταται επιδράσεις από την επιβολή Ευρωπαϊκών γλωσσών με ευρεία χρήση, και προτείνει μέτρα προστασίας της: συγκρότηση επιτροπής ειδικών επιστημόνων με έργο την αντικατάσταση ξένων λέξεων από ελληνικές, τη σωστή διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στο σχολείο και το σεβασμό των γλωσσών των χωρών-μελών της κοινότητας. Τέλος, επικροτεί τη γλωσσομάθεια στα πλαίσια της κοινότητας, αλλά αποδοκιμάζει την ιδέα καθιέρωσης μια γλώσσας, ακόμα και της Ελληνικής, ως ενιαίας ευρωπαϊκής γλώσσας, κρίνοντάς την ουτοπική.

Γ.2. Από την εκφώνηση του θέματος (το επικοινωνιακό πλαίσιο στο οποίο θα πρέπει να το εντάξουμε) πρέπει να δώσουμε τίτλο. Επομένως το σχεδιάγραμμα του θέματος θα έχει ως εξής:

ΤΙΤΛΟΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ Μ.Μ.Ε.

Πρόλογος: Μέσα στη γενικότερη πολιτισμική κρίση, αξίες και θεσμοί αμφισβητούνται – αξία που στις μέρες μας αλλοιώνεται και απειλείται είναι και η ελληνική γλώσσα

Κύριο μέρος: 1^η § : τεκμηρίωση προβλήματος

Φαινόμενα που επιβεβαιώνουν το πρόβλημα: εισροή ξένων λέξεων στο λεξιλόγιό μας, συρρίκνωση του λεξιλογίου (λεξιπενία), συνθηματολογία και απλούστευση έκφρασης, τάση για χυδαιολογία, υβρεολογία.

1^ο ΖΗΤΗΜΑ : ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.

α) Κανένας άλλος λαός στον κόσμο δεν μιλά την ελληνική γλώσσα

β) Η αδιάσπαστη ενότητα και συνοχή της ελληνικής γλώσσας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα (καλλιεργείται αδιάλειπτα 4000 χρόνια προφορικά και 3000 χρόνια γραπτά) δείχνει το γλωσσικό και πνευματικό πλούτο της, τη δύναμη και την ανθεκτικότητά της στο πέρασμα του χρόνου, αλλά και την αδιάσπαστη ιστορική συνέχεια του λαού.

γ) Κατόρθωσε να διατηρήσει σε ώρες δύσκολες για το Γένος την εθνική μας ταυτότητα και κράτησε ψηλά την εθνική μας συνείδηση, αποτρέποντας την πολιτιστική μας αφομοίωση.

δ) Η ελληνική είναι μια γλώσσα με δυναμισμό, που εξελίσσεται διατηρώντας την ζωντάνια και το διαχρονικό της χαρακτήρα. Άλλωστε η ακρίβεια και η πλαστικότητα της την καθιστούν δανείστρια γλώσσα ιδιαίτερα στο χώρο της επιστήμης (κυρίως της Ιατρικής)

ε) Τέλος, διαθέτει τεράστιο λεξιλογικό πλούτο, εκφράζει ποικίλες σημασιολογικές αποχρώσεις, χαρακτηρίζεται από πλούτο εννοιολογικών δυνατοτήτων ενώ έχει τη δυνατότητα να αφομοιώνει ξένες γλώσσες.

2^ο ΖΗΤΗΜΑ

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επιβάλλεται να συμμορφώνονται με ένα κώδικα δεοντολογίας, που να προωθεί το σεβασμό στην ελληνική γλώσσα. Γι' αυτό πρέπει να δοθεί η πρέπουσα σημασία στην καλλιέργεια και στην ορθή χρησιμοποίηση της γλώσσας, που αποτελεί στοιχείο πνευματικού πολιτισμού.

Έτσι απαιτείται

α) Συγκρότηση διακομματικής επιτροπής ελέγχου εντύπων, εκπομπών, διαφημίσεων ώστε να αποτραπεί η γλωσσική κακοποίηση που προωθούν τα Μ.Μ.Ε

β) Το ραδιοτηλεοπτικό συμβούλιο να παρεμβαίνει στις περιπτώσεις που κακοποιείται η γλώσσα μας κυρίως στην τηλεόραση, επιβάλλοντας αυστηρά πρόστιμα

γ) Σωστή γλωσσική κατάρτιση των δημοσιογράφων, των τηλεπαρουσιαστών και γενικότερα όλων παραγόντων που ασχολούνται με τα Μ.Μ.Ε

δ) Προβολή του προβλήματος από τα Μ.Μ.Ε. καθώς έχουν μαζική απήχηση, για ευαισθητοποίηση και συνειδητοποίηση του προβλήματος από όλους μας.

ε) Τηλεπαιχνίδια και εκπομπές με επίκεντρο την ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, σύνταξη, ετοιμολογία) – εκπομπές που θα προβάλλουν την ιστορική πορεία και αξία της γλώσσας μας.

Στ) Συνειδητοποίηση από τους φορείς των Μ.Μ.Ε για την ευθύνη που φέρουν όσον αφορά τα γλωσσικά πρότυπα που προβάλλουν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σύμφωνα με το Γ. Μπαμπινιώτη, «η ελληνική δεν είναι η περιούσια γλώσσα του κόσμου, που πρέπει να έχει, ιδιαίτερη προνομιακή μεταχείριση σε βάρος των άλλων πολιτισμικών ή εθνικών γλωσσών». Δικαιούται όμως, να υποστηρίξει κανείς ότι η ελληνική γλώσσα, λόγω ακριβώς των ιδιόμορφων χαρακτηριστικών της ιστορικής της εξέλιξης, αποτελεί ιδιάζουσα περίπτωση πολιτισμικής και ευρωπαϊκής γλώσσας, που ως γλώσσα εκφράσεως του ανθρώπινου πνεύματος στις πιο μεγάλες στιγμές και για τα πιο μεγάλα και διαχρονικής εμβέλειας θέματα, τα θέματα ου αφορούν στον άνθρωπο και στις ανθρώπινες αξίες, είναι πάντα παρούσα και επίκαιρα.

Εκτίμηση Θεμάτων

Τα θέματα των Νέων Ελληνικών του 2^{ου} κύκλου Τ.Ε.Ε. δεν παρουσίαζαν ιδιαίτερες δυσκολίες. Το κείμενο του Γ. Μπαμπινιώτη ήταν επίκαιρο και αναμενόμενο. Το μοναδικό που οφείλουμε να τονίσουμε είναι πως στο θέμα έκθεσης έπρεπε να προσεχθεί το πρώτο ζητούμενο (λόγοι που καθιστούν αναγκαία την προστασία της ελληνικής γλώσσας) καθώς απαιτούσε να γραφεί η αξία της γλώσσας, ενώ στο δεύτερο ζητούμενο δεν απαιτούνταν λύσεις γενικά παρά μόνο προτάσεις για την ορθή γλωσσική λειτουργία των Μ.Μ.Ε.

Πλούσιου Ελευθερία, Παναγιωτοπούλου Έλενα - Φιλόλογοι